

Rozhovor

Hodina dejepisu pasuje do Košíc

Slovenský režisér Dušan Trančík si na festivale preberie prestížne ocenenie Zlatá kamera.

Začínal ako dokumentarista, no skúsenosti má aj s hraným filmom. „Ide mi o to, aby filmy mali emočný náboj,“ tvrdí Dušan Trančík v rozhovore pre Festivalový denník.

Prišli ste si do Košíc prevziať ocenenie Zlatá kamera. Čo to pre vás znamená? Pravidpovediac, neviem, akú váhu má tá cena. Nielen fyzicky, ale aj duchovne. Ale každopádne je to veľmi milé a veľmi si to vážim. Spomínam si, že ešte v Trenčianskych Tepliciach dostávali túto cenu aj kameramani. Ja sám som jednu odovzdával pred desiatimi rokmi synovi jedného kameramana, ktorý sa volal Alojz Hanúsek.

Tento rok vám spoločnosť v tejto kategórii ako ocenený robí aj Jan Hřebejk.

Dobre, že ste to povedali. Ja som sem ale neprišiel pre cenu, prišiel som sem s filmom, hodinovým dokumentom Svetlé miesto, ktorý je o česko-slovenských vzťahoch. Odtiaľto idem do Lagówa, kde je poľský festival a videl som, že je tam už prihlásená aj Učiteľka pána Hřebejka. Je to veľmi seriózne dielo, ale hlavne hovorí o niečom, čo ma doslova dojalo. Pretože je to z inej strany to, o čom som aj ja na-

“Ja som ako mladý filmár nenávidel faktografie. Až neskôr som zistil, čo všetko sa dá cez archívne zábery povedať.”

krúcal dokument, o česko-slovenských vzťahoch na ploche jednej triedy. Teda o česko-slovenskom ponížení, ktoré sme museli akceptovať počas normalizácie. Budem veľmi rád, keď sa s pánom Hřebejkom stretnem a poblahoželám mu, lebo v jeho rukách tá kamera bude mať väčšiu váhu a zaleskne sa viac než v mojich.

Svetlé miesto spracováva historickú tému a vám sú práve tie dosť blízke. Je to tým, že ste kariéru začali v pohnutom roku 1968?

Ja som ako mladý filmár nenávidel faktografie a filmy, ktoré boli metodické, logické a presné. Povedal som, to nie je pre mňa. Veľmi ma zaujímal hraný film. Ale postupom času, keď človek zostarne – a s ním zostarnú aj filmy, jeho vlastné i filmy kolegov – pochopí jednu vec. Že tie veľmi staré archívne zábery, ktoré robili anonymní kameramani, sú asi ešte cennejšie, než spravil sám pred 10-20 rokmi. Až neskôr som zistil, čo všetko sa dá cez archívne zábery aj literatúru faktu povedať o živote a ako tam dostať svoj názor. Okrem toho tu budem mať ešte jeden film. Ten sa volá Hodina dejepisu. Viete, o čom je?

O Trianonskej zmluve...

Nakrúcal som ho na maďarských a slovenských školách a veľmi som chcel, aby bol v Košiciach uvedený a veľmi ma teší, že je to práve na Art Filme. Lebo keď bol ten film úplne čerstvý, nejakým nedopatrením sa v Trenčianskych Tepliciach nedostal do programu. Teraz mi urobili radosť a som rád, že ho ľudia práve v Košiciachvidia. Veď sú tam úžasné zábery, ako sa admirál Horty na bielom koni prihovrá Košičanom v slovenčine, ale tomu pozdravu málokto rozumel, lebo všetci sa potešili, že začal hovoriť po maďarsky.

Pokračovanie na str. 2

Rád sa sem vraciam. Ale mám rešpekt

Do Košíc sa vraciam po roku, minulý rok som tu predstavoval svoj film Ja, Olga Hepnarová. Bola tu výborná atmosféra a aj preto som prijal pozvanie tento rok do poroty. Priznám sa, že si to vážim, ale mám aj rešpekt. Je to pre mňa akási premiéra, doteraz som bol porotcom len raz na detskom festivale, takže to bolo z úplne iného súdka. Nie je to jednoduchá úloha. Nedávno som totiž bol ešte ten typ, čo viac kritizoval druhých a analyzoval veci. Ale potom, ako človek ide s vlastnou kožou na trh, mení sa. Už viac rozumiem tomu, že sa väčšina ľudí snaží robiť veci poctivo. A splňajú to aj všetky filmy, ktoré som tu doteraz videl. Teší ma rôznorodosť poroty, ktorá pomôže v rozhodovaní. Chodíme spolu na filmy, bavíme sa o nich a je zaujímavé sledovať rôznorodý pohľad.

Ja som napríklad vyštudoval dokument a ešte pred FAMU som vnímal veci inak, poetickéjšie. Štúdium ma z toho vyviedlo a pritiahlo ma to viac k sociálnym a spoločenským témam. Keď človek točí dokument, nikto mu nezoberie zážitky, ktoré si vytvorí na pláci s ľuďmi. Je viac prepojený s učinkujúcimi, je to iné ako s hercami. Ale nikdy som sa nelimitoval na to, že budem robiť len dokument. Zároveň priznávam, že keď človek začne s hraným filmom, k dokumentu sa vracia ťažšie a možno až neskôr.

Keď sa zamyslím, ako môj prvý hraný film zmenil môj život, tak ako prvé mi napadá produkcia - snímku Ja, Olga Hepnarová, sme si koprodukovali sami. Spolupracovali sme s domácimi aj zahraničnými producentmi, nebolo to stále jednoduché. Na druhej strane si však uvedomujem, že producenti majú ťažkú prácu: tvorcovia si niekedy myslia, že peniaze na film padajú z neba. Každý vníma svoj film intenzívne, majú to ťažké. Samotné natáčanie a výroba filmu vo mne však zabili posledné zvyšky naivity. No ide sa ďalej, môj ďalší film bude o láske. Ale budete si na neho musieť počkať tak tri roky.

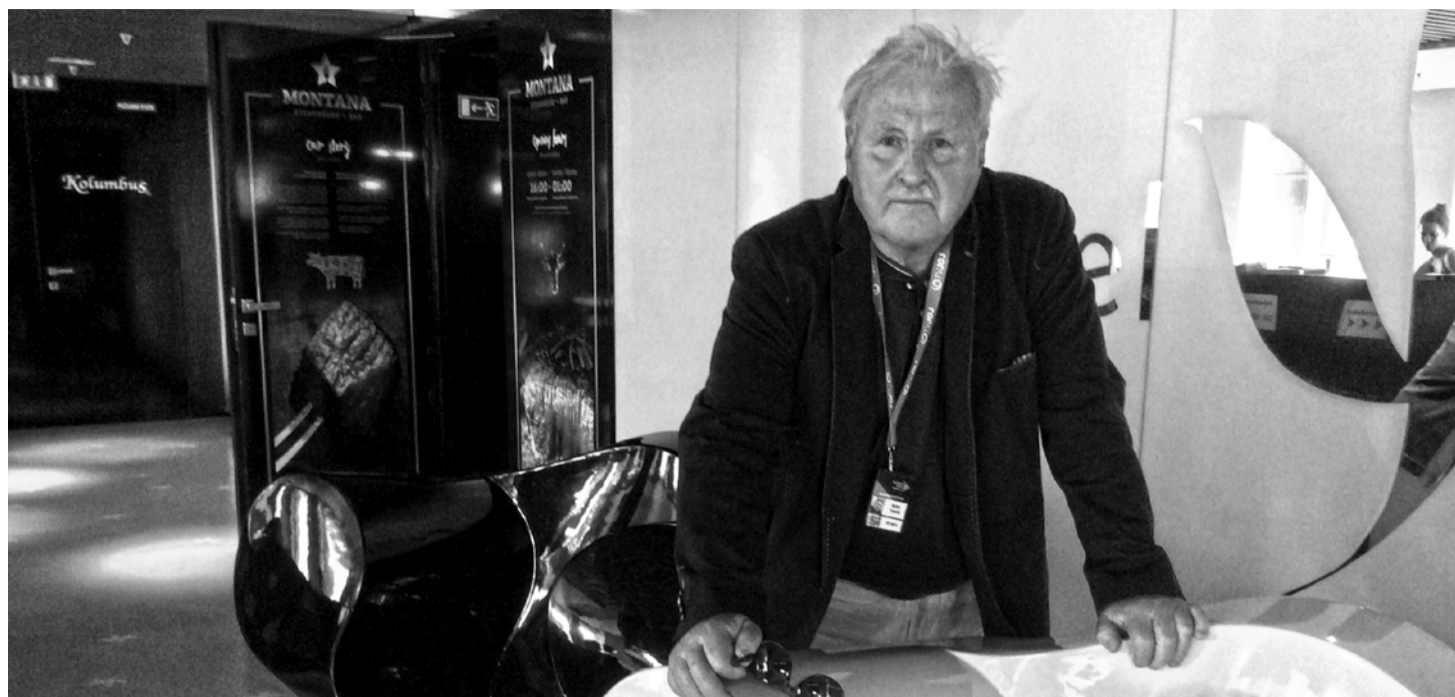
Tomáš Weinreb,
režisér a člen poroty Art Film Festu

Pokračovanie zo str. 1**Keďže sa sem ten film tak hodí, čo by ste chceli, aby vyvolal v divákoch?**

Neviem. Budem rád, keď odídu s nejakým poznatkom, pochopením a keď im to niečo nové prinesie. Ide mi o to, aby filmy mali emočný náboj, nerobíť ich suchopárne. Snažím sa divákom vkĺznuť nielen pod košeľu, ale aj pod kožu.

Vy ste vo svojej tvorbe vždy balansovali medzi dokumentom a hraným filmom, niekedy aj uprostred – v prípade hraných dokumentov. Jednoduchá otázka – čo je vám vlastne bližšie?

Na začiatku 90-tych rokov som sa rozprával s pani Spáčilovou (známa česká filmová novinárka, pozn. red.). Povedal som jej vtedy, že nechcem točiť filmy, aby reč nestála. Mňa nebavia hlúposti, vlastne som dosť vážny nepriateľ televíznych seriálov, ktoré ubíjajú ľudský mozog. Keď sa teda vrátim k slovíčku hlúposť – nemal som tému na hraný film, takú, aby som sa cítil byť istý, že to bude zaujímať mňa a mojich divákov. Ja som vždy vychádzal z autenticity, mňa zaujímala taká, ktorú som evokoval alebo som ju priamo kradol zo života. Oba tieto spôsoby sú mi veľmi blízke. Viete, niekto môže povedať: Ten Trančík už desať rokov nič nenatočil v hranom filme. Má teraz síce tie dokumenty, ale to nie je hraný film... Ja sa na to usmejem a hovorím: Nemám problém prejsť k hranému filmu aj zajtra. Je však veľmi veľa slovenských režisérov, ktorí exhibujú na matérii, ktorú majú točiť. To je zbytočnosť. Súvisí to aj s tým, kto má aký scenár. Taký, ako je Učiteľka od pána Jarchovskeho, to je výnimočný scenár, tam Hřebejk nemohol stúpiť vedľa. Ja však neznám ten druhý prípad, exhibovanie, artistnosť niektorých slovenských režisérov a možno práve to ma odohnalo od hraného filmu. Mám však jednu tému a rád by som ukázal, že ten hraný film ešte som schopný nakrútiť. Mám takú labutiu pieseň, mám v ruke scenár, ale nedostávam podporu, už asi štvrtý rok.

Keď sme pri scenároch, vy ste spolupracovali s viacerými scenáristami. Aká je v tomto smere situácia na Slovensku, prípadne s kým sa vám najlepšie robilo?

Veľmi si vážim napríklad to, čo robia scenáristi strednej generácie ako Marek Leščák, Marko Škop... Ak sa hovorí o tom, že slovenský dokument zaznamenáva renesanciu, tak som očarený prácou, ktorú urobil Robo Kirchhoff vo filme Para nad riekou. Som potešený, aj keď vidím film Jara Vojteka, ktorý je veľmi svedomitým filmárom. Film Cooltura alebo Comeback od Rema sú veľmi múdro postavené a odkrývajú realitu. Poviem vám pravdu, že z hranej tvorby sú to filmy môjho priateľa Martina Šulíka. Tento režisér vládne slovenskej kinematografii 90-tych rokov. Nikto nenakrútil nič zaujímavejšie, intenzívnejšie a prenikavejšie, čo sa myšlienok týka. Nezatracujem však ani svoju generáciu, kde patrí napríklad Peter Bebjak. Nerád by som však na niekoho zabudol.

Ak by ste teda Zlatú kameru mali naopak odovzdať vy, putovala by Martinovi Šulíkovi?

Ale ten ju už má (Úsmev).

Áno, ale ak to vezmeme len čisto hypoteticky.

Šulík má všetky ceny, po ktorých som túžil (Smiech). Je však komu dať na Slovensku toto ocenenie. Viete, čo by som si ale želal?

Ak tento rozhovor vyjde zajtra vo vašom denníku, veľmi by ma potešilo, ak by v kinosále na premietaní môjho filmu neboli traja ľudia. Bol by som rád aj tomu, keby to niekoho rozčúľilo, povedal by: Tak toto nie, to je zlý film. Nech to rezonuje. Vždy je dobré niekoho obdarovať láskou, nehou, alebo ho aj rozčúliť. Nie to, že človek pri prvej cigarete zabudne, na čo sa vlastne pozeral.

V jednom rozhovore ste povedali, že režisér slúži dokumentu. Ak je to tak, komu a na čo slúži ten samotný dokument? Práve na vyvolanie týchto emócií?

Hovorme teraz o slovenských špecifikách. Naozaj, dokument na Slovensku je veľmi podstatný a je sociálnejší ako hraný film. Hraný film je často vrstvenie emocionálnych okamihov a býva to prehnané. Dokument sa zdá byť racionálnejší a sociálnejší, bližší divákovi. A byť blízko k divákovi, keď mu idem povedať vážne veci o človeku, spoločnosti či sebe, tak to má potom dokument veľkú zodpovednosť.

Listujete teraz náš festivalový katalóg. Plánujete sa ísť pozrieť na niektoré filmy?

Priznám sa, že som veľmi zlý festivalový hosť. Ja si pozriem možno tak dva až tri filmy, ak sú dobré, ale odnesiem si silný zážitok. Nechápem, ako môže niekto za jeden deň vidieť štyri filmy. Ale viete, čo je na filme najstrašnejšie? Pozerať sa po 152. raz na svoj film, lebo je neslušné ísť preč. Ja neviem, čo vtedy robíť.

A je ešte niečo, čo máte v zásuvke ako dobrý námet alebo scenár?

Áno. Keby som vládol a vedel, že prostredie je trochu empatické, sú dve knihy, ktoré ma veľmi zaujali. Jedna je od Pavla Viličkovského a volá sa Pes na ceste a druhá od Silvestra Lavriky s názvom Nedelne šachy s Tisom. Prvá mi konvenuje preto, že som sedemdesiatnik a je o odchádzajúcom intelektuálovi. Tá druhá je voňavá tým, že hovorí o Slovensku z veľmi zvláštneho aspektu. Hovorí o kontroverznom politickom období počas Slovenského štátu cez jednu autistickú dievčinu. Ja to už asi neurobím, ale upozorňujem na to mladších kolegov.

Mária Mlaková

Masterclass s Dušanom Trančíkom:
21. júna, 10:30, Kulturpark 2

Diskusia na Art Film Feste**Taký úspešný rok nášho filmu sme ešte nemali**

Ešte nikdy v histórii samostatného Slovenska nebol taký silný rok, čo sa týka diváckej návštevnosti na domácich filmoch. Publikum pritom zaujali snímky rôznych žánrov, od romantickej komédie až po triler. Rozprávalo sa o tom večera počas festivalu.

Včera doobeda sa v srdci Art Film Festu – v Kasárňach Kulturpark – konala diskusia na tému diváckeho filmu na Slovensku. Moderátor a filmový publicista Radovan Holub za stolom uvítal producentov Petra Nůžza, Maroša Hečka, Milana Stráňavu, Juraja Brocka a riaditeľa Audiovizuálneho fondu Martin Šmatláka.

Dobrá rok

Panelovú diskusiu otvorili predstavenia filmových projektov, ktoré jednotliví producent zastupovali, konkrétne Všetko alebo nič, Kandidát, Únos a Cuky Luky Film. To sú divácky najúspešnejšie filmy tohto roku, okrem Kandidáta, ktorý však bol pred štyrmi rokmi prvou divácky úspešnou lastovičkou v našom novodobom audiovizuálnom priestore. „Je to veľmi dobré, sme v akejsi eufórii, koľko ľudí prišlo tento rok do kín.

Sám si hovorím, že 2017 je rokom diváckeho filmu, ale treba rátať aj s tým, že prídu aj slabšie roky,“ upozornil

Šmatláka. Hostia diskusie priblížili ich očakávania pri uvedení snímok a konfrontovali ich s číslami, ktoré získali priamo v kinách. Tie pre nich boli nad očakávania. No vysvetlili, že také ľahké to nebolo a načrtli výzvy, ktoré produkcia komerčne úspešných filmov prináša. A to je

pre Slovensko celkom nová situácia. Diskusia priniesla otázky o tom, kto je vlastne slovenský divák a čo na neho platí, a či je vôbec možné tento pojem postihnúť v nejakých konkrétnych kontúrach.

Odpovede sa rôznili, samozrejme podľa jednotlivých skúseností. No zhodli sa na tom, že veľkým percentom úspechu bola digitalizácia kín, ktoré sú základným kontaktom medzi tvorcami a divákmi.

Dôležitá diskusia

Producenti sa tiež stretli v názore, že treba myslieť na názor publika a jeho potreby. Ale zároveň sa rozoberali hranice medzi artovým a mainstreamovým filmom, aj keď podľa Brocka nie je nutné medzi nimi vyberať, lebo sa tieto dva pohľady dajú sklbiť. Diskusiu rozvinuli aj viacerí hostia z publika, ako napríklad Peter Kot z Únie filmových distribútorov, režisér Miloslav Luther, ktorý pôsobí aj v Audiovizuálnom fonde či režisérka Mariana Čengel Solčanská.

Aj napriek čiastkovým nezhodám, ktoré pramenia z osobnej skúsenosti s rôznymi časťami tohto priemyslu, sa všetci diskutujúci zhodli, že návštevnosť slovenského filmu napreduje a diskusia o ňom, ako napríklad na pôde Art Film Festu, je veľmi dôležitá. **Zuzana Sořáková**

Hercova misia

Veľmi si vážim, že som dostal cenu práve tu

Český herec Ondřej Vetchý si prišiel na náš festival po vzácne ocenenie za jeho filmovú tvorbu a uviedol dva filmy: Rukojemník a Vendeta.

„Toto je snáď najkrajšia cena, akú som kedy dostal, i vi- del. A vlastne, ja som ešte nikdy nedostal cenu za niečo dlhodobjšie, vždy to bolo len za jednu konkrétnu úlohu, jeden konkrétny film,“ povedal včera podvečer pred divákmi pri Dolnej bráne na Hlavnej ulici český herec Ondřej Vetchý. Z rúk prezidenta festivalu Art Film Festu Milana Lasicu si prebral cenu Hercova misia. „Táto cena je pre tých, ktorí sa nejakým spôsobom preslávili alebo zaslúžili o film a pán Ondřej Vetchý je jeden z nich. Je pre mňa veľká česť a pre náš festival pocta, že mu túto cenu môžem odovzdať,“ doplnil.

Skromnosť na červenom koberci

„Ak tomu správne rozumiem, týmto som sa dostal do kategórie ľudí, ktorí by mali začať bilancovať,“ zažartoval s tým, že je rád, že sa mu takejto pocty dostalo práve v Košiciach. „Keby však so mnou neprišiel pán Jaromír Hanzlík (ocenený na tomto festivale v roku 2009, pozn. red.), tak by som ani neveril, akých slávnych ľudí tento festival už ocenil,“ pokračoval vo svojej skromnosti a „plachosti“, ktorú dával najavo počas celého ceremoniálu – keď šiel po červenom koberci, keď sa usadil na režisérské kreslo od výtvarníka Mareka Hollého (rovnako ako v sobotu ocenený Jiří Bartoška) a keď sa na neho vrhli novinári a fotografi.

„V takejto situácii som sa ešte neocitol, takéto veci veľmi nezvládam. Ale pýtal som sa cestou sem pána Lasicu, ako to má on a povedal mi, že to proste berie ako súčasť profesie. Ja som to vždy bral oddelene, ale aj táto misia do Košíc mi možno pomôže v tom, že veci nebudem brať takýmto zdrcujúcim spôsobom, že sa vždy bojím,“ povedal otvorene pred košickým, naozaj veľkým, davom fanúšikov.

Cena za slovenské filmy

Tí si včera večer spolu s ním mohli pozrieť vo festivalových kinosálach jeho filmy Rukojemník a Vendeta, o ktorom hovorí, že si pri práci na ňom siahol až na prah svojej existencie. „Keď hrám, vždy to nájdem v sebe vnútri, vnútra ma vždy prevedie filmom a dáva mi možnosti. Keďže ale režisér bol debutant a nepovedal mi: ‚dosť‘, zašli sme až tak ďaleko, že som sa bál, že po nakrúcaní už nebudem ako predtým. Je to o lekárovi, ktorý musí v sebe potlačiť všetky ‚pomáhajúce‘ cnosti tejto profesie, a zabíť. Teda musí sa vrátiť k nejakej svojej animálnej podstate. Ľudia, ktorí to videli, mi ale povedali, že by urobili to isté a že boli filmom naozaj zasiahnutí.“

Cenu, ktorú dostal, berie aj ako ocenenie jeho práce na slovenských filmoch. A najviac a najradšej robí

so slovenským režisérom Jurajom Nvotom. „Robil som u vás päť filmov, tri z toho s režisérom Jurkom Nvotom, mám ho veľmi rád, veľmi dobre sa mi s ním robí, lebo je neinvazívny. Je mi veľmi blízky, či už to bol Rukojemník, Eštbák či Kruté radosti, vždy som šiel do všetkého čo robil – garantoval, že to bude dobré,“ vysvetlil s tým, že v Česku zase rád a často pracuje so svojim rovesníkom Honzom Svěrákom.

„S tým je to kontinuálne už 20 rokov, chcel, aby som robil v každom jeho filme, ale robí ich menej, nemá totiž takú potrebu. Rád preto pracujem aj s inými, ako je napríklad Karel Smyczek či Jirka Chlumský – ten má veľmi

„Ešte som nikdy nedostal cenu za niečo dlhodobjšie, vždy to bolo len za jednu konkrétnu úlohu.“

priateľského ducha, robili sme spolu asi 4 filmy, 30 vecí do televízie.“ Otázka počas jeho krátkej prítomnosti na festivale padla aj na dabing, ktorý má podľa svojich slov rád – najmä v prípade, že dabuje nejaké veľké role alebo veľkých hercov, ako je Dustin Hoffman či Sean Penn. „No napríklad pri Amadeovi chceli odo mňa za dva dni toľko emócií, čo on zo seba vydal za rok, že z toho pretlaku mi skoro preskočilo. Ale prekvapilo ma potom, keď mi volali producenti z Ameriky, že sa im to páči.“

Vyťažný herec

Na mieste však tiež priznáva, že ako herec je naozaj veľmi zaneprázdnený a pod veľkým tlakom. „Odmietol som 12 filmov za sebou, no stretával som sa s nimi mnohokrát, aby sme si vyargumentovali, že som nemal čas alebo chuť, venovali sme tomu mnoho energie – je to enormný tlak, a že by mi to robilo dobre, to nie.“

A preto sa ani nedá povedať, že svoju vyťaženosť berie pozitívne, ako fakt, že je o neho veľký záujem. „Nie, pretože je jediná vec, ktorá je horšia ako nemať prácu, a to nemať čas kvôli práci na svoj autentický život.“ A tiež ho mrzí, že odmena za jednu reklamu, ktorú z času na čas vezme, vydá ako za 40 filmov.

Sám však vie, že bez práce, ktorá ho baví, by to nemalo zmysel. Rovnako ani bez ľudí, s ktorými rád pracuje. Pretože ako sám priznal, niekedy prijme aj projekt, ktorý nie je dobrý, len preto, aby sa na pláči zišiel s priateľmi, s ktorými sa inak nemá čas stretnúť.

V auguste sa môžeme tešiť na jeho nový film Po strništi boss. A okrem filmu a televízie je verný, už od školy, aj divadlu. Stále hrá v Činohernom klube, kvôli čomu tiež prišiel do Košíc naozaj len na krátko.

Lucia Čížová

Film Europe odporúča

Filmy, ktoré môžete vidieť ako prví

Ponuka filmov z nášho portfólia je na tohtoročnom Art Film Feste v Košiciach naozaj bohatá, naše snímky sú zastúpené vo viacerých sekciách. Z nášho pohľadu je najsilnejšia sekcia Be2Can Starter, filmy, ktoré sú do nej zaradené, majú vlastne v Košiciach predpremiéru a návštevníci festivalu sú prví na Slovensku, ktorí ich môžu vidieť.

Zo spomínanej sekcie si určite treba pozrieť najnovší film Emira Kusturicu **Na mliečnej ceste**. Táto „divoká balkánska romanca“ uvedená na MFF Benátky 2016, bola nominovaná na Zlatého leva a ocenená Malým Zlatým levom a slávny režisér si v nej zahrál po boku Monicy Bellucci. Kusturica nakrútil emotívnu romanca, ktorá pripomína, prečo v deväťdesiatych rokoch patrili k ikonám európskeho filmu.

V Be2Can Starter nájdete taktiež náš čerstvý úlovek z MFF Cannes 2017 – no-

vý film Sergeja Loznicu **Krotká**, ktorý je adaptáciou známej poviedky od Dostojevského. Snímka bola nominovaná na Zlatú palmu.

Zo sekcie Medzinárodná súťaž hraných filmov odporúčam nemecko – bulharskú drámu talentovanej režisérky Valesky Grisebach **Western** o skupine nemeckých robotníkov, ktorí si našli prácu v bulhar-

skom zapadákov. Film bol nominovaný na Un Certain Regard Award na tohtoročnom festivale v Cannes.

Do súťažnej sekcie je taktiež zaradený skvelý film bulharského režisérského tandemu Kristina Grozeva a Petar Valčanov **Glory**, (z tej istej režisérskej dielne pochádza aj film Lekcia, ktorý sme uviedli do distribúcie minulé leto). Komedijná dráma Glory získala množstvo ocenení na iných prestížnych festivaloch (Cena Dona Quijota – Zvláštne uznanie, MFF Locarno 2016 Krištáľový šíp pre najlepšie film, Európsky filmový festival Les Arcs 2016 Cena FIPRESCI a Cena za najlepšie scenár, MFF Gijón 2016 a ďalšie). Rozpráva príbeh železničiara Cankova, ktorý nájde na koľajniciach obrovský balík peňazí, ale čestne ho odovzdá polícii. Od tohto momentu sa začne odvíjať sled neuveriteľných absurdných udalostí...

Milovníkom rakúskeho provokatéra Ulricha Seidla odporúčam pozrieť si jeho najnovšiu snímku **Safari**, v ktorej si – s pre neho tak typickým úškrnom – tentoraz zobral na mušku nemeckých a rakúskych turistov a ich „vyvážanie“ v africkej divočine. Film je zaradený do sekcie Láska & Anarchia.

Dagmar Krepopová,
PR Manager Film Europe Media Company

Takto sme tvorili

Mladí Slováci sa hrajú na vojakov. Dokedy?

Študentský dokument *Toto nie je hra* zaujal aj na zahraničných festivaloch. Otvára kontroverznú tému.

Mladí svojrázni muži behajú po slovenských lesoch v maskáčoch, vykrikujú národné heslá, fungujú v akejsi armádnej hierarchii a v rukách majú makety samopalov. Je to len hra na vojnu príťažlivá pre pár mladíkov, ktorí z toho vyrastú alebo spôsob zmýšľania, ktorý rezonuje slovenskou spoločnosťou? Mladý dokumentarista Dominik Jursa pripravil snímku, ktorá je sondou do skupiny, ktorá má vlastný svet, pravidlá a filozofiu, ktorá líže hranice extrémizmu. Dokument s názvom *Toto nie je hra* sa premieta na Art Film Feste v rámci pásma *Obrazy* (proti) extrémizmu: Nacionalizmus v nás.

Túžba po moci. V sedemnástich

„Baví ich hrať sa na vojakov, baví ich mať nejaký spoločný cieľ,“ vysvetľuje pre Festivalový denník režisér Dominik Jursa. Niektorí mladí chalani chcú podľa neho niekam zapadnúť, iní túžia po moci a sú ctižiadostiví. Celý dokument si drží nadhľad, má odstup a postupne diváka vtiahne do izolovaného sveta, kde velí Peter Švrček. Mladý muž, ktorý sa na stránkach Slovenských brancov označuje ako Predseda a hlavný veliteľ síl.

Snímka necháva priestor, aby sa vykreslil jeho vnútorný svet cez dialógy, názory a v konečnom dôsledku aj konanie. Realitu necháva Jursa voľne plynúť, svoj názor vyjadruje strihom a zaujímavými zábermi. A konečné pochopenie necháva na divákovi.

Pustili ma, lebo som študent

K téme sa mladý režisér dostal cez spolužiaka, ktorý hľadal do filmu zásahové jednotky a prihlásila sa mu práve táto partička mladých ľudí. Dominika zaujalo ich zánier, pripravenosť a začal sa o tému zaujímať viac. „Tvrдили mi, že sa k nim snažilo dostať viac ľudí, ale mňa medzi seba pustili, pretože som študent,“ opisuje začiatky. Myslí si, že branci chcú pozornosť a tešia sa medializácii. Dominika však postupne pustili medzi seba.

„Chodil som medzi nich niekoľko mesiacov, najprv s nimi cvičil v lese, potom som si nasadil maskáče, priniesol foťák a nakoniec si zvykli aj na kameru,“ opisuje proces tvorby. Do skupinky chodil sám, neskôr sa do tímu zapojil zvukár, strihačka a autor titulok. „Takže v konečnom dôsledku išlo o 4 ľudí.“ Na výsledku to ale necítiť.

Mladý dokumentarista Dominik Jursa bol ocenený aj na FebioFeste.

Nemcov dokument šokoval

Dominikov študentský film je dnes viac ako aktuálny, téma extrémizmu a prehnaneho nacionalizmu rezonuje každý deň v spoločnosti, aj politike. Dokument sa premieta napríklad na študentskom festivale v Izraeli, v Mníchove. Zvláštne uznanie získal na FebioFeste. „V Nemecku boli z neho tak trochu šokovaní, asi si nevedia predstaviť, že by sa niečo podobné dialo u nich,“ vysvetľuje Jursa.

Mladý dokumentarista má evidentne rád výzvy, teraz pripravuje pre RTVS dve témy: profil Zuzany Hlaváčkovej a spracovanie Vladimíra Mečiara. A popritom dokončuje svoj magisterský film o aktivistoch na východe Slovenska, ktorí bojujú proti fažbe ropy.

Hra s otvoreným koncom

A ako vidí Slovenských brancov? Teraz je to hra, v podstate ide o chlapcov, ktorých baví byť vojakmi. Mňa skôr desí, na čo sa to celé môže zvrtnúť,“ uzatvára Jursa. Po zrušení povinnej vojenskej služby tu totiž zostala skupina mladých, ktorí nie sú podchytení a inklinujú k polovojenským zoskupeniam, majú xenofóbne myšlienky a netaja sa premoťovaním v národnostnej téme. Otázkou zostáva, kde sú naozaj hranice. Ich aj tie naše.

Andrea Vrbovsá Szócssová

Film sa hrá:

21. jún, 10:00, Kino Úsmev VSE Cinema

Čo musíte vidieť

Ostaňte v kine trochu dlhšie

Jedným z už chvíľu trvajúcich trendov hongkonského filmu je návrat k tradičným a pre Hongkong typickým žánrom, témam a legendám. Potvrďuje to napríklad aj súťažný *Chorý svet* (réžia Wong Chun) či malajzijsko-hongkonský film *Pani K* (réžia Ho Yuhang), ktorý *Variety* charakterizoval ako „štylový akčný film, ktorého ľahkosť uľahčuje uveriť schopnosti takmer 60-ročnej hrdinky zabíť. Tak trochu triler typu „96 hodín“ a zároveň pocta mixom kungfu a triádnych filmov starej školy, je *Pani K* precízne zábavná a mohla by potešiť fanúšikov hravých filmov.“

Strašidelné príbehy

Hongkong má však v zálohe aj strašidelné príbehy, odlišné od známejších japonských, plné lokálnych duchov a nadprirodzených bytostí, ktoré sú obľúbené aj vo forme hororových komédií. Nočná prehliadka tento rok zaradila do svojho programu zástupcu práve tohto žánru, hororovú komédiu *Útvar boja proti upírom* (réžia Chiu Sin-hang, Yan Pak-wing).

Skackajúci upíri sú fenomén východoázijského regiónu a tiež, okrem iného, dôvodom, pre ktorý staré domy a rodinné sídla v Číne, Hongkongu, ale aj v Kórei majú prahy niekde až do výšky kolien. Skackajúci upír sa netrblicie a je nebezpečný, ale neskáče vysoko. V modernom Hongkongu však takéto architektonické obranné mechanizmy neexistujú. Existuje zato *Útvar boja proti upírom*, supertajná jednotka, ktorej výcvikové metódy nových regrútov viac než tréning premožiteľiek upírov zo Sunnydale pripomínajú školu karate pána Miyagiho.

Humor ako zbraň

Prvý film režisérov Chiu Sin-hanga a Yan Pak-winga je zábavná a svieža jednohubka ideálna na letný večer. Je staromilský, má úctu ku svojim koreňom v žánri, ktorý sa s 90. rokmi tak trochu vytratil, v jeho obsadení nechýba ďalšia legenda hongkonského filmu – Susan Shaw (Siu Yam-yam). Jeho zbraňami sú absurdný humor, slapstick či kreatívne využitie inšpirácií a kliše z kungfu filmov. Súčasne je *Útvar boja proti upírom* nový a moderný nielen vďaka aktuálnemu miláčikovi Babajohnovi Choi, ale aj schopnosťou uťahovať si práve z tých úctyhodných koreňov, či vlastnou verziou medzidruhovej romancy.

Anomalilly

Filmy očami kritikov

Oslovili sme slovenských filmových kritikov, aby pre vás zhodnotili snímky, ktoré mali možnosť na festivale vidieť. Bodovanie je od 1 (najmenej) po 5 (najviac) bodov.

	RAJ	FANTASTICKÁ ŽENA	LUMIÈRE	SONG TO SONG	HOLUB SEDEL NA KONÁRI A PREMÝŠĽAL O ŽIVOTE	MIA MADRE	VLAK DO PUSANU	RUKOJEMNÍK	OSTROV LÁSKY	CUDZINEC
MATEJ SOTNÍK, AKTUALITY.SK		4	2	3,5	5	5		2,5		
ROBERTA TÓTHOVÁ, PRAVDA				3,5	5			2	2	
PETER KONEČNÝ, KINEMA.SK	4						3			5

Výnimočný priestor Kasární po rekonštrukcii ponúka kultúrny park - pre umenie, šport i oddych.

Alfa, Bravo, Charlie - pristáli ste v kultúrnom centre východu

Bola to snáď posledná Štefánska zábava pred rekonštrukciou, zopár rokov dozadu. Komplex uzinených kasární zomkol do početného hluku stovky mladých, ktorí sa prišli predčasne, ako sa na túto lokalitu a v tento patričný dátum patrí, rozlúčiť so starým rokom. Vedeli sme, že o chvíľu tu budú v rámci rekonštrukcie pri príležitosti toho, že Košice sa v roku 2013 stali Európskym hlavným mestom kultúry, pochodovať ako vojaci robotníci a miesto tankov sa tu budú premávať bagre. Nejedna hlava poklesla v smútku, no neskôr ho vytesnilo nadšenie z vynoveného priestoru. Industriálny potenciál sa ukázal v plnej kráse, nad hlavami svietili lampové hviezdy a jednotlivé budovy akoby viac načančali svoje výložky.

Priestory z vojny

A prečo tá terminológia? Kasárne skôr ako kapitulovali pred kultúrou, slúžili práve

vojenským účelom. Viac ako trojhektárový areál Kasární kpt. Jaroša vznikol na sklonku 19. storočia v prostredí Šafranovej záhrady. Po začiatku druhej svetovej vojny tu bolo dokonca trinásť kasární (1939). A ako to súvisí s filmom? Na prvý pohľad azda nijako.

No v tomto unikátnom zoskupení sa odohrávali príbehy už od jeho vzniku. Príbehy nabité akciou, aj romantické, príbehy s happy endom, aj bez neho. Keby len múry vedeli rozprávať... Dnes rozprávajú tiež, no inak – cez plátno, ktoré ich pokrýva. Dve kinosály, ktoré pojmu po 150 divákov, spájajú už po druhýkrát počas Art Film Festu príbehy z celého sveta. Stačí len roztočiť programový glóbus. A keď ho poslúchnete, môžete si vychutnať aj diskusie s delegáciami, ktoré festivalové snímky budú sprevádzať.

A možno sa aj dobre zasmejete. Ako napríklad minulý rok, keď po projekcii filmu

Medzi morom a zemou (režiroval Carlos del Castillo, Manolo Cruz) košický divák vybozkával ruky kolumbijskej herečke Vicky Hernández a pod dojmom z toho, čo práve videl, sa roztržito rozlúčil slovami, že už nepotrebuje vidieť žiaden ďalší film, lebo ten najdojímavejší práve videl.

Stanovanie v kasárňach

V tomto unikátnom priestore nájdete aj kúsok zelene na oddych a tento rok prvýkrát aj stanové mestečko, takže tí, ktorí sa rozhodli pre toto festivalový ubytovanie, to majú do dvoch kinosál doslova pár krokov. A okrem filmu si na tomto mieste môžete užiť aj výstavu unikátneho slovenského výtvarníka Ašota Haasa, ktorá však bude pokračovať aj po festivale.

A tak keď práve neskejujete pred Kasárňami, skočte na dobrý film alebo diskusiu.

Zuzana Sotáková

ANKETA

Aký film ste videli na tomto filmovom festivale a ako ho hodnotíte?

Na festivale Art Film Fest v Košiciach som si vybrala film *Temná noc v Kine Úsmev*. Oslovil ma trajler, ale bola som trochu sklamaná, chýbala mi hlbšia pointa. Mám rada filmy, ide mi o pocit z nich, do strihov a dramaturgie sa veľmi nevyznám. Snažím sa chodiť do kina čo najčastejšie, bola som tu na festivale napríklad aj minulý rok.

Eva, Vranov nad Topľou

Videl som napríklad *Pustovníkov* a myslím si, že to bola jedna z top vecí, čo tu boli. Páčila sa mi geometria záberov a aj príbeh. Veľmi ma zaujala aj diskusia s režisérom, ktorý objasnil mnohé veci. Motám sa tu celý deň, sú tu zaujímavé snímky. Veľmi sa teším aj z pásma krátkych filmov.

Peťo, Humenné

Z festivalovej histórie: rok 2009

Jeremy Irons sa na Slovensku priznal k novým plánom

Preslávili ho desiatky postáv – romantici, intelektuáli či psychopati. Našiel si mnoho priaznivcov na celom svete. A napriek tomu charizmatičký britský herec Jeremy Irons priznal, že herectvo sa mu zdá čoraz menej fascinujúce. Povedal to počas tlačovej konferencie na 17. ročníku medzinárodného filmového festivalu Art Film Fest v Trenčianskych Tepliciach a priznal, že by síce rád pokračoval v „rozprávani príbehov“, ale už možno aj z pohľadu režiséra. Na Slovensko prišiel pred ôsmimi rokmi, aby prebral cenu Hercova misia, ktorá sa udeľuje osobnostiam za herecký prínos. Slávnostne mu cenu odovzdali hneď v prvý deň festivalu a mosadznú tabuľku prvýkrát osadili v Kúpeľnom parku v areáli pred Kúpeľnou dvoranou na Moste slávy. „Počet ocenených osobností sa stále zvyšuje, pribúdajú nám nové pamätné tabule a pribúdajú aj návštevníci ceremoniálu a filmového festivalu. Hľadali sme preto dôstojné miesto na odovzdávací ceremoniál,“ vysvetlili vtedy organizátori.

Irons počas návštevy tiež priznal, že mal veľké šťastie za tých 20 rokov vo filme na postavy, ktoré hral.

„No ako starnem, tak sú úlohy, ktoré dostávam vo filmoch, menej zaujímavé. Takže mi môj inštinkt hovorí, že by som mal pokračovať v rozprávaní príbehov, ale možno z pohľadu režiséra,“ pokračoval. Už vtedy hovoril o svojich túžbach a plánoch práce skôr za kamerou. Držiteľ Oscara, Zlatého glóbusu, ako aj ceny Donatellovho Davida, ktoré získal za postavu vo filme *Zvrat* šťasteny, v roku 2010 plánoval realizáciu skôr na režisérskych a produkčných stoličkách.

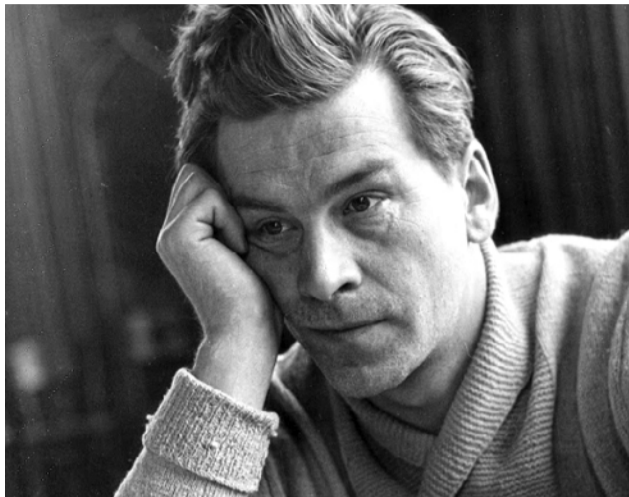
Nepovažuje sa však za celebritu. „Filmovanie je tvrdá, náročná a dlhá práca. Ja žijem svoj súkromný život s rodinou, zvieratami, hudobnými nástrojmi,“ vyjadril sa.

Poklonu mu vtedy zložil aj Jaromír Hanzlík, ktorý sa na našom festivale objavil aj tento rok, v Košiciach.

(luc)

Program na dnes

Art Film
Fest
Košice **25**

AMFITEÁTER NOVÝ ČAS

- 21.30 Cuky Luky Film | Cuky Luky Film (2017, 114 min., fic.) {SV/x/x} Karel Janák

KINO SLOVAN RTVS CINEMA

- 11.30 Domov | Home (2016, 103 min., fic.) {OV/en/sk} Fien Troch
- 14.00 Safari | Safari (2016, 90 min., doc.) {OV/sk + en/x} Ulrich Seidl
- 16.30 Martin Ľapák | Martin Ľapák (2017, 78 min., doc.) {SV/x/x} Marek Ľapák
- 19.00 Good Time | Good Time (2017, 100 min., fic.) {EV/sk/x} Josh Safdie, Benny Safdie
- 22.00 Pani K | Mrs K (2016, 96 min., fic.) {OV/en/sk} Ho Yuhang

KINO TABAČKA

- 15.00 Arábia | Araby (2017, 96 min., fic.) {OV/en/sk} Affonso Uchôa, João Dumans
- 18.00 Marijine | Marija's Own (2011, 62 min., fic.) {OV/en/sk} Željka Suková

KINO ÚSMEV VSE CINEMA

- 10.00 Obrazy (proti) extrémizmu: Nacionalizmus v nás | Images of (against) Extremism: Nationalism in Ourselves (100 min.) {xE} Eva Filová - prednáška + filmy
- 12.30 Tamara a lienka | Tamara and the Ladybug (2016, 107 min., fic.) {OV/en/sk} Lucía Carreras
- 15.00 Veľká ilúzia | Grand Illusion (1937, 105 min., fic.) {OV/en/sk} Jean Renoir
- 18.00 1945 | 1945 (2017, 91 min., fic.) {OV/en/sk} Ferenc Török
- 21.00 Maudie | Maudie (2016, 117 min., fic.) {EV/x/sk} Aisling Walsh

- 23.30 Útvar boja proti upírom | Vampire Cleanup Department (2017, 93 min., fic.) {OV/en/sk} Chiu Sin-hang, Yan Pak-wing

KINOVOZEŇ R 602 ČINGOV z KE do BA, odchod vlaku 6:08

- 07.00 Boj snežného pluhu s mafiou | In Order of Disappearance (2014, 116 min., fic.) {OV/sk/x} Hans Petter Moland
- 09.15 Victoria | Victoria (2015, 140 min., fic.) {OV/sk/x} Sebastian Schipper

KINOVOZEŇ R 609 SPIŠAN z BA do KE, odchod vlaku 13:55

- 14.30 Hundroš | The Grump (2014, 104 min., fic.) {OV/sk/x} Dome Karukoski
- 17.00 Můj král | My King (2014, 125 min., fic.) {OV/sk/x} Maiwenn

KULTURPARK 1 JOJ CINEMA

- 10.00 Phantom Boy | Phantom Boy (2015, 84 min., anim.) {ΩSk/en} Alain Gagnol, Jean-Loup Felicioli
- 12.30 Incident v hoteli Nile Hilton | The Nile Hilton Incident (2017, 109 min., fic.) {OV/en/sk} Tarik Saleh
- 15.30 Po vojne | After the War (2017, 92 min., fic.) {OV/en/sk} Annarita Zambrano
- 18.00 Ana, moja láska | Ana, mon amour (2017, 130 min., fic.) {OV/en/sk} Călin Peter Netzer
- 21.00 Brimstone | Brimstone (2016, 149 min., fic.) {EV/x/sk} Martin Koolhoven

KULTURPARK 2

- 10.30 Masterclass Dušan Trančík | Masterclass with Dušan Trančík {ΩEng}
- 13.00 Súťaž krátkych filmov V | Competition of Short Films V (2016, 90 min.) {OV/en/sk}

- 16.00 Súťaž krátkych filmov VI | Competition of Short Films VI (2016-2017, 82 min.) {OV/en/sk}
- 18.30 Song to Song | Song to Song (2017, 129 min., fic.) {EV/x/sk} Terrence Malick
- 21.30 Prestrelka | Free Fire (2016, 90 min., fic.) {EV/x/sk} Ben Wheatley

KUNSTHALLE URANIA

- 11.00 Lovcova modlitba | The Hunter's Prayer (2017, 91 min., fic.) {EV/x/sk} Jonathan Mostow
- 13.30 V tomto kúte sveta | In This Corner of the World (2016, 130 min., anim.) {OV/en/sk} Sunao Katabuchi
- 16.30 Western | Western (2017, 119 min., fic.) {OV/en/sk} Valeska Grisebach
- 19.00 Out | Out (2017, 83 min., fic.) {OV/sk/en} György Kristóf
- 22.00 Krotká | A Gentle Creature (2017, 143 min., fic.) {OV/en/sk} Sergei Loznitsa

SPRIEVODNÉ PODUJATIA

- 10:00 TV RIK pre deti, Kulturpark, Foxtrot, 360 min.
- 10:30 Masterclass Dušan Trančík, Kulturpark 2, 60 min.
- 20:30 Molotov Jukebox, Tabačka Kulturfabrik-Dvor, 90 min.
- 22:00 20:30 Stredávka: Djs B-Eye & Steph Kamirov, Tabačka Kulturfabrik-Dvor, 90 min.

ZMENA V PROGRAME:

Masterclass režiséra Juraja Jakubiska sa presúva z 23. júna, 10.30 na 22. júna, 9.30. Miesto zostáva – Kulturpark 2.

Kam v Košiciach: Aida, Jadran, Urban Café

Zmrzlinové pokušenia. Na týchto miestach sa oplatí zastaviť

Pri spojení zmrzlina a Košice sa väčšine domácich vybaví slovo **Aida**. Legendárna kaviareň a, samozrejme, zmrzlináreň hneď pri spievajúcej fontáne na Hlavnej ulici. Najlepšie sa k nej hodí prívlastok „tradičná“. Čokoládová, vanilková, jahodová... Ak máte radi dobrú zmrzlinu a ste v úplnom centre Košíc, kaviareň Aida aj s jej letnou terasou neobídte.

Trošku ďalej od centra, v Jumbo centre na Štúrovej 2, sa nachádza ďalšia známa adresa, **cukráreň Jadran**. Tú už deväť rokov prevádzkuje pôvodcom Chorvát Gazmend Džaferi. „Ešte stále zmrzlinu robím podľa tradičného rodinného receptu, ktorý dedíme už tri generácie. Stále napríklad varíme jej smotanový základ,“ tvrdí Džaferi. Prichute podľa jeho slov pridávajú každý rok. Medzi

deťmi sa obľube teší napríklad mimoňová (s príchutou banánu) alebo Hello Kitty. A pre lokálpatriotov tu pripravujú zmrzlinu Košice v mestských žltomodrých farbách. Počas horúcich dní ako sú tieto padne vhod určite aj mojito a či pokojne aj tradičná citrónová.

Známy portál Tripadvisor odporúča aj **Urban Café** na Vrátnej 4. Okrem dobrej zmrzliny si tu na svoje prídu aj milovníci kvalitnej belgickej čokolády. Ochutnať a odniesť si odtiaľto môžete čokoládové pralinky, wafle a bonbóny najrôznejších tvarov a chutí. V ponuke sú tiež lízanky, ktoré si môžete dekorovať podľa svojej chuti a vkusu, dokonca aj s obrázkom. Sú aj pokušenia, ktorým sa jednoducho nedá odolať a tieto sladkosti k nim určite patria... (mam)

Interview

History Lesson belongs in Košice

He began as a documentarian, but he has experience with fiction film as well. "For me it's about making films with an emotional charge," says Dušan Trančík in an interview for the Festival Daily.

You've come to Košice to accept the Golden Camera. What does the prize mean to you?

To tell the truth, I don't know how much weight this award carries. Not just physically, but spiritually. In any case, it's a lovely gesture and I very much appreciate it. I remember when, in Trenčianske Teplice, the award would go to cinematographers, too. 10 years ago, I actually presented one myself, to the son of a cinematographer named Alojz Hanúsek.

This year your fellow laureate is Czech director Jan Hřebejk.

Good of you to mention that. But I didn't come here to accept a prize; I've brought a film with me – the hour-long documentary *The Bright Spot*, which is about Czech/Slovak relations. After this I'm off to a festival in Łagów, Poland, where I've seen that Mr Hřebejk's *The Teacher* is also slated to screen. Mine is a very serious work, but above all it's about something that literally moved me. It takes a different perspective on something I'd already made a documentary about: Czech/Slovak relations within the confines of a single social class. And the Czech/Slovak humiliation we were forced to accept during the normalization era. I hope to get the chance to meet with Mr Hřebejk and congratulate him, since in his hands that camera will carry more weight and shine brighter than in mine.

The Bright Spot treats a historical subject, the likes of which you're quite keen on. Could that have something to do with you starting your career amidst the events of 1968?

As a young filmmaker, I couldn't stand factual accounts and films that were methodical, logical and accurate. I told myself that wasn't

for me. I was very interested in fiction film. But with time, as I get older – along with my films and those of my colleagues – I've come to understand one thing: that ancient archive footage, shot by anonymous cameramen, may well be even more valuable than what I made 10 or 20 years ago. It was only later that I realized how much can be said about life using archival footage and non-fiction, as well as how to get my own opinion in there. I'm also having another film screened here. It's called *History Lesson*. Do you know what it's about?

Yes, about the Treaty of Trianon...

I shot it at Hungarian and Slovak schools, and since I really looked forward to it screening in Košice, I'm thrilled that it's here at Art Film Fest. Especially given that when the film was brand new, it didn't end up in Trenčianske Teplice's programme due to some misunderstanding. Now they've made my day, and I'm glad people in Košice of all places will see it. After all, there are some incredible scenes, like how Admiral Horthy, on a white horse, addressed the people of Košice in Slovak, and since few understood him, they were delighted when he began to speak Hungarian.

Since your film is so relevant to people here, what do you hope it evokes in them?

I don't know. I'll be glad if they leave with knowledge, understanding, if it gives them something new. For me it's about making films with an emotional charge; vapid films don't interest me. I try to get under the viewer's skin and put a bee in their bonnet.

In another interview, you stated that the director is in the service of the documentary. If that's the case, who does the documentary itself serve, and how? Is it about arousing emotions, as you mentioned?

Let's talk about Slovak specifics. In Slovakia, documentary filmmaking is truly fundamental, and more socially engaged than fiction filmmaking. Fiction films are often just a layering of emotional moments, and tend to be affected. Documentaries would appear to be more rational and social, closer to the viewer. And being close to the viewer, when I tell them serious things about mankind, society or myself, carries with it a great responsibility.

I see you're browsing the festival catalogue. Are you planning to see any films?

I'll admit that I'm a very badly behaved festival guest. I might see two or three films, if they're good, but I'll leave with a powerful experience. I fail to understand how someone can watch four films in a single day. But do you know what the most terrible thing about filmmaking is? Watching your own film for the 152nd time, since it isn't polite to walk out. I never know what to do in cases like that.

Is there anything you have stored away for future use, like a good script?

Yes, there is. If I had the energy and knew that they would be received with empathy, there are two novels that very much interest me. One is *Dog on the Road* by Pavol Vilikovský; the other is *Sunday Chess with Tiso* by Silvester Lavrík. I probably won't manage to make it myself, but I try to draw my younger colleagues' attention to it. **Mária Mlaková**

I'm glad to be back here

It's been a year, and I'm back in Košice. Last year I was here to present my film *I, Olga Hepnarova*. The atmosphere was splendid, and that's partly why I accepted the invitation to come back and join the jury. While I'm happy about it, I'll admit that I also have a slight sense of dread.

It's a premiere of sorts for me; so far I've only served on a jury once at a children's festival, and this is a different story.

I have to admit isn't easy. Until recently I was type who tends to criticize others and analyse things. But when you start taking your own wares to market, you change. Now I better understand that most people try to do their very best, and that includes every film I've ever seen.

I'm also looking forward to the diversity of the jury, which will definitely help us come to a decision. We go to movies together, we talk about them, and it's interesting to see the variety of perspectives.

I, for example, studied documentary filmmaking, but before I attended FAMU I saw things differently, more poetically. My studies led me away from that and more towards social, societal topics. When you shoot a documentary, no one can take away the experiences you have with people on location. The connection with your subjects is deeper than you have with actors. But I've never limited myself to documentaries alone. At the same time I have to admit that when you start making fiction films, your return to documentaries often comes later, and it's harder than you might expect.

Tomáš Weinreb

jury member and director

Must-sees

Stay in the cinema a little longer

One of the more persistent trends in Hong Kong cinema is a return to its traditional genres, themes and legends, evidenced by films like **Mad World** (d. Wong Chun, competing this year at AFF) and the Malaysian/Hong Kong coproduction **Mrs K** (d. Ho Yuhang), which *Variety* described as a "stylish action movie whose light touch persuades us to accept still-lethal potential of a nearly 60-year-old heroine. Equal parts 'Taken'-style thriller and old-school marital-arts/triad-meller homage, [Mrs K is] expertly crafted good fun that should appeal to genre fans across many borders."

Scary stories

But Hong Kong has more up its sleeve, namely horror flicks, and quite distinct from the well-known Japanese ones, featuring local spirits and supernatural beings, who also appear in popular horror-comedies. This year's Late Night Show section includes a perfect example: horror send-up **Vampire Cleanup Department** (d. Chiu Sin-hang & Yan Pak-wing).

Hopping vampires are no joke in East Asia; among other things, they're the reason why old buildings and residences in China, Hong Kong, and even Korea have such high door thresholds, sometimes up to one's knees. Hopping vampires don't sparkle; they're dangerous, but

they don't hop very high. In modern Hong Kong, however, such architectural defence mechanisms no longer exist. Instead they've got the **Vampire Cleanup Department**, a top-secret unit whose methods of preparing new recruits are more reminiscent of Mr Miyagi's karate academy than the training of certain Sunnydale vampire slayers.

Humour as a weapon

The debut film from directors Chiu Sin-hang and Yan Pak-wing is a hilarious, refreshing bite-sized snack perfect for a summer evening. Its old-school aesthetic is a tribute to the roots of a genre that has faded a bit since the 1990s, including its casting of Hong Kong film legend Susan Shaw (Siu Yam-yam). Its weapons of choice are absurd humour, slapstick and inspired use of kung-fu film clichés. At the same time, *Vampire Cleanup Department* feels new and modern, thanks in part to heartthrob of the moment Babyjohn Choi, but also to its ability to poke fun at its revered roots and its unique take on the multi-genre romance.

Anomalilly

Hlavná porota má už polovicu práce za sebou. Foto: Marek Vavruš

Ondřej Vetchý si prebral cenu pred zaplneným námestím. Foto: reefe

V kinosálach sú veľmi obľúbené aj debaty. Foto: Liliana Nemečková

Ľudí láka výstava Michala Šebeňa o Emirovi Kusturicovi. Foto: reefe

Jaromír Hanzlík a Milan Lasica debatujú o filmoch. Foto: reefe

Po umeleckých zážitkoch prichádza aj zaslúžený oddych. Foto: reefe

ORGANIZÁTORI: ART FILM FEST s.r.o. FORZA

FESTIVAL SA KONÁ POD ZÁŠTITOU PREDSEDU VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY ROBERTA FICA A MINISTRA KULTÚRY MÁREKA MAĐARIČA.

FESTIVAL FINANČNE PODPORIL: wvf AUDIO VIZUÁLNY FOND

GENERÁLNY REKLAMNÝ PARTNER: Slovenská elektrotechnická spoločnosť za SR - SEPS

OFICIÁLNE AUTÁ FESTIVALU: HYUNDAI

OFICIÁLNY FESTIVALOVÝ HOTEL: hotel asmin

LOGISTICKÝ PARTNER FESTIVALU: DHL

OFICIÁLNY FESTIVALOVÝ PREPRAVCA: CZECH AIRLINES

SPOLUORGANIZÁTORI: KOŠICE

HLAVNÍ PARTNERI: TIPPOS, TRANSPETROL, Slovenská POŠTA

REKLAMNÍ PARTNERI: Cez slovensko, TABAČKA KULTUREFABRIK, SEDA, KERAMON, OMNIA, eujpark, PANE UNIVERZITA VYSOKÁ ŠKOLA, LYVINA

OFICIÁLNI DODÁVATEĽI: ZEBRA, tuli, NOV

HLAVNÍ MEDIÁLNI PARTNERI: TV JOJ, JOD CINEMA, KINO SABA, CAS, aktualty.sk, RADIO X, RADIO SLOVENSKO, RADIO REGINA, RADIO FM, RÁDIO KOŠICE

MEDIÁLNI PARTNERI: FILM EUROPE, SME, Korzár, Pravda, kam mesta, WebNoviny, RÁDIO KOŠICE, refresh, home media, bigmedia, cudes CREATIVE

PARTNERI: JASENICA, AUTOCONT, The Student, KošiceCityGuide, CARPANO, ESTER & ESTER, KOSERVIS, neobcp, GOSH